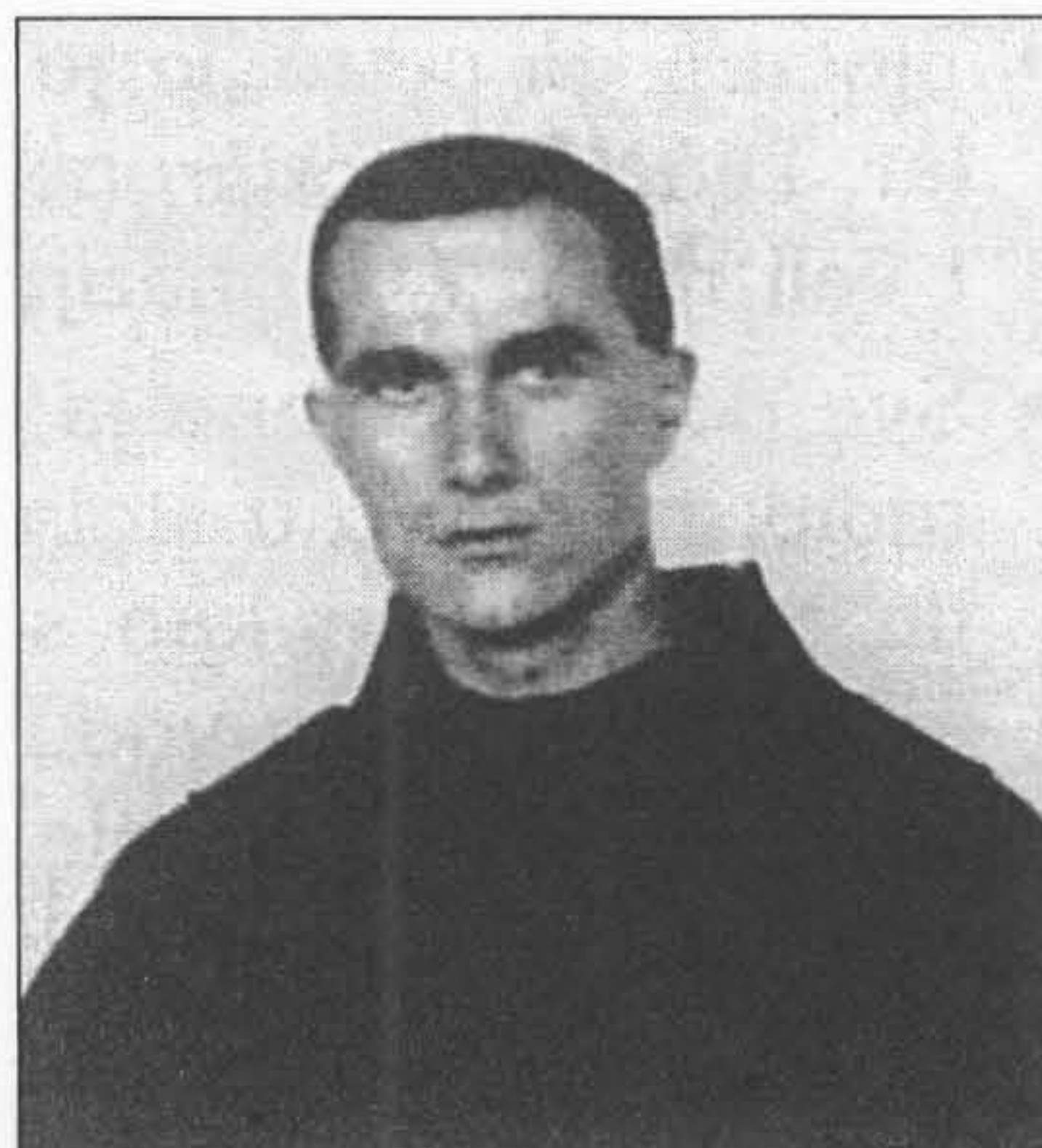

Fra Melhior (Jerko) Prlić

rođen 1892. u Sovićima, župa Gorica. Nakon što je izučio stolarski zanat i položio doživotne zavjete Franjevačkom redu 1941, najviše je obavljao stolarske radove. Partizani su ga 8. veljače 1945. odveli i ubili na putu prema Splitu. (u 53. godni njegova života).

Bio je odličan radnik, nije nalazio tereta, pred njim je sve pucalo. Dobar redovnik. Točan na dnevnim obvezama. Manualne poslove je savršeno obavljao. Čist u odijevanju. Potpuno se kao tercijar uklopio u franjevačku zajednicu.

O njemu svjedoci govore:

- Djed mu je bio uvjenčan u Vlašiće i jedan zid te stare kuće bio nam je zajednički. Fra Melhior je bio sklon majstorijanju, i otac ga poslao na zanat stolarski, kojeg je završio, ali nije imao radionice nigdje, te je on smišljao da ode nekuda raditi. Otac mu je bio čudljiv i sa puno djece. Jedanput Jerka nestade, otišao on u fratre. Narod se čudio, kako to kada nema škole? U Mostaru se on javio provincijalu da bi on u laike. Te on bi uzet najprije za tercijara, a da će poslije biti redovnik. Završio je novicijat i došao na Široki Brijeg u radionicu, koju je vodio neki Rosec, Austrijanac (slabo govorio hrvatski), bio je dobar majstor, stolar. Melhior je s njim radio, a 1941. položio je svečane zavjete. To smo mi slavili, a ja kao susjed trebao sam držati govor. Mučio se ja s tim i naučim moj govor napamet, i održao ga. Vrlo smo ga cijenili zbog njegova rada, pravičnosti i pobožnosti. Tamo (u Sovićima) su mu se rugali, jer kud takav majstor otišao u fratre. Nije on tamo puno ni dolazio, no, kada bi, najviše bi šutio. Ipak rekao je da on ima svoj put kojim ide. (F.VI)
- Sjećam ga se kao dobra radnika. Bio je pobožan. Imao je brata svećenika, te bi mi govorili da je Melhior bolji. Smatrali smo ga kao ideal fratra. Njegov brat je poslije istupio i otišao u svjetovne svećenike. (B.Pa)
- Shvatio je svoj život, onako kako treba za to zvanje. Bio je savjestan. Čuvao je stvari. Fratre je volio. Kada je trebalo moliti, on je molio. Bio je pravi brat redovnik. (U.Lo)

- Sjećam ga se radio je s Roscem, i da je bio dobar majstor - stolar. Dva dana prije, nego će Brijeg pasti, dolazi on dolje u mlinicu i veli nama "Gimnazija gori". (A.Se)
- Sve dosada rečeno ja potpisujem. Bio je čovjek, radnik i znalački radio, ne samo u stolariji, nego i u elektrani. Bio je svestran., volio je samostan kao svoju dušu. Zaista je gimnazija gorila, a mi mlađi nosili smo vodu i gasili je. Knjižnica još nije bila zapaljena samo su grede gorjele. Mi vodu nosili, a on je gasio. Kada smo to ugasili došao je u podrum i rekao da je sve ugašeno. Svima je laknulo. Ponovno je otišao u mlinicu. Tamo je nađen i sutradan doveden gore. Nakon našeg izlaska ostao je u zbornici. (najbliži svjedok likvidacije fratara)
- Mi đaci tada smo znali tko je svećenik, a tko nije. Za njega smo mogli reći da je između, jer je bio nešto posebno. Sviđao mi se zbog svoga stava. Primjerice vidim ga u crkvi kako moli, a doma-lo ga vidim u radnom odlijelu kako radi. Uzoran lik fratra. (D.Be)
- Navraćali smo često u radionicu, da vidimo kako rade. Zadivilo bi me kada bi vidio kako prave vrata i prozore. Divio samo mu se, kako on to majstorski radi. (M.Ju)
- Bio je čovjek rada, reda i molitve. Svi su ga fratri poštivali zbog ozbiljnosti i savjesnosti. Išao sam često k njemu u stolariju. Ljeti bi s njim radio na našim kućama, jer sam volio taj posao. U njegovoj sobi bilo je sve na svome mjestu. Volio je samostan i čuvao ga. Čuo sam da je jedan dobar dio alata negdje sakrio, izgleda da bi moglo biti tamo u kamenolomu, iza igrališta. (h.Si)
- Dobro ga se sjećam, jer sam i ja išao tamo u radionicu, premda je bilo zabranjeno. Na zidu radionice i u njegovoj sobi bio je izvješten dnevni red, pa ako bi ga netko omeo u radu, znao bi se naljutiti. Moram sada ovo, a ne to. Ali brzo bi se povratio. Bio je izvanredan radnik. Molio je mnogo i o njemu smo govorili, da nadomješta krunicom, zašto što ne govori misu. (V.Dg)
- Bio je kuražan. Nije se bojao ići, niti silaziti, uz Grabovinu, iako su topovi pucali na svakom koraku. On je taj svoj zadatak izvršio do kraja. Da je Široki Brijeg pao u 10 sati, to je on javio, to je bila njegova veza. On je komunicirao između mlinice i samostana. Njegova sposobnost, privrženost samostanu, crkvi, fratrima bila je izuzetna. Svako ga je poznavao i vidio da radi dan i noć. (I.Bu)
- Ja sam ga poznavao kao izuzetno dobre naravi čovjeka, tihe naravi i veseljaka. (P.Be)

- Sve rečeno, mogu i ja reći da je bio veliki majstor, vrlo discipliniran, a kao i svi ostali bio je ukratko svet čovjek. (G.Ko)

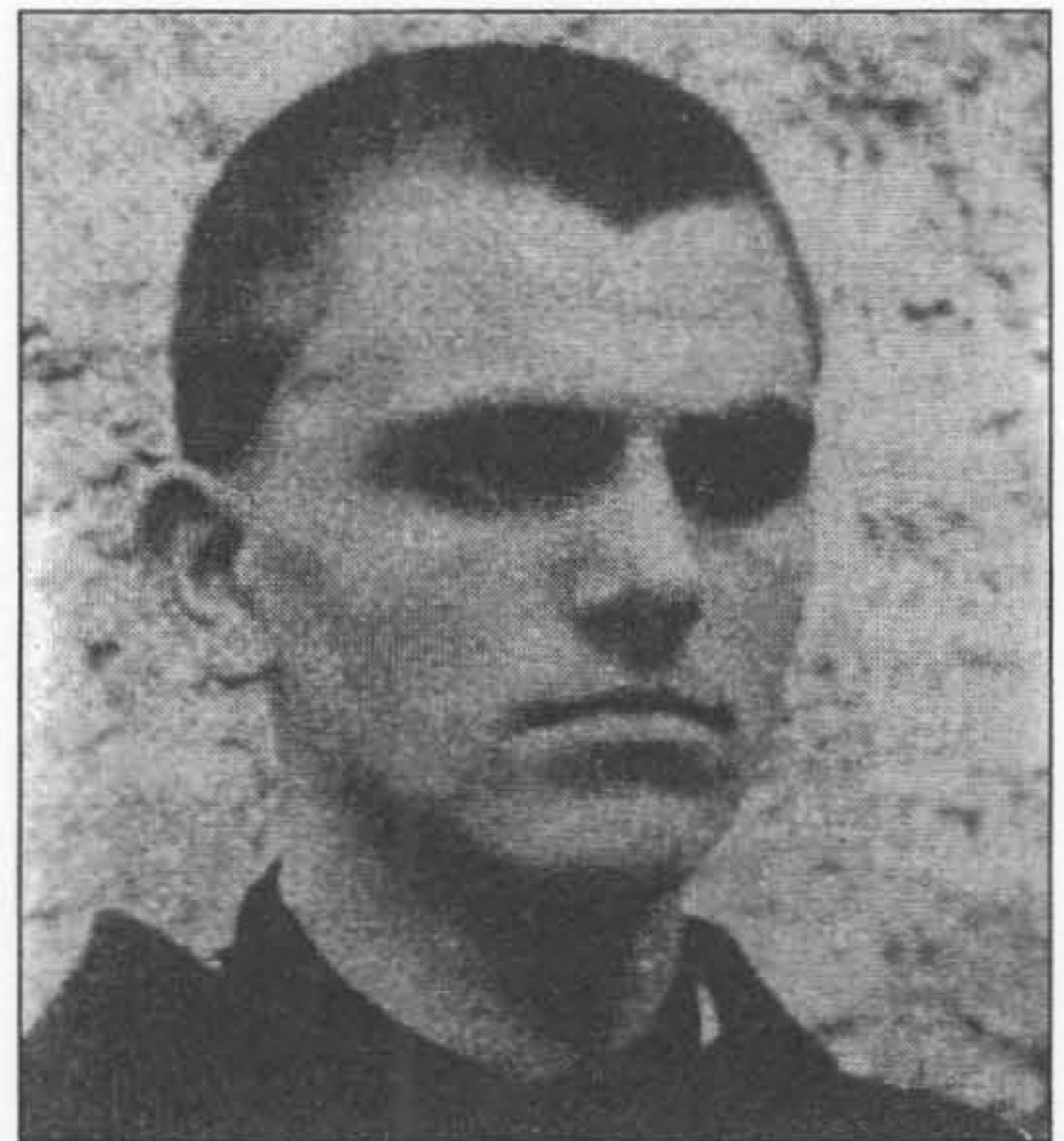
Nadživjeli učenici ocjenjuju svoje kolege

11.6. Franjevački klerici

(đaci 7. i 8. razreda gimnazije)

Fra Viktor (Bože) Kosir

rođen 1924. u Uzarićima. Osnovnu školu završio je i gimnaziju počeo u Širokom Brijegu. Novicijat je obavio u Humcu 1943. nakon 6. razreda gimnazije. Ujesen 1944. nastavio je 7. razred no samo nekoliko dana. Za svo vrijeme napada partizana ostao je u samostanu. Nakon osvajanja gimnazijskog kompleksa partizani su ga ubili i zapalili 7. veljače 1945. godine, u 21. godini njegova života.

O njemu svjedoci govore:

- fra Kvirin Vasilj ga je nazvao "anima candida". Brat mu (danas fra Viktor) priča da je bio kod kuće i da su ga odvrćali neka ne ide "na Brijeg", nego da od braće uzme civilno odijelo, a i čuo se "eho granata" od Širokog Brijega. No, on ne htjede: "Ne ja idem, što bude mojoj braći neka bude i meni". Znam od njegovih kolega da je bio odlikaš. Razrednik mu je bio fra Vilim Primorac. (V.Ko)
- Poznao sam ga, kao mlađeg đaka. Bio je koštunjav, miran, uzoran i pobožan. (U.Lo)
- Sjećam ga se, no za sve klerike mogu reći da su bili dobra vladanja, i da su bili dobri đaci. (A.Se)
- Bili smo kolege, te nemam što dodati. Ipak, stariji je od mene godinu dana, a sastali smo se u 7. razredu, i zajedno bili u tom razredu 5, 6 dana, Znam da je dobro učio, i bio miran. Ne znam za neku posebnu pobožnost, no što se od njega tražilo vršio je kako treba. (M.Dg)
- On je bio 3. a ja 1. razred u sjemeništu. Bio sam mu dodijeljen za pomoćnog kapeličara u našoj kapelici, a on je bio dosta dugo glavni kapeličar. To odaje njegovu urednost i pobožnost. Mene bi savjetovao kako ću što držati u kapelici. Bio je pobožan, fin ozbiljan:

NADŽIVJELI SVOJE UČITELJE I SVJEDOČE O NJIMA

Marko Zeljko

Jure Leko

fra Dionizije Lasić

Ivan Šimić

fra Vinko Dragičević

fra Bazilije Pandžić

Ćiril Kos

Ivan Vitik

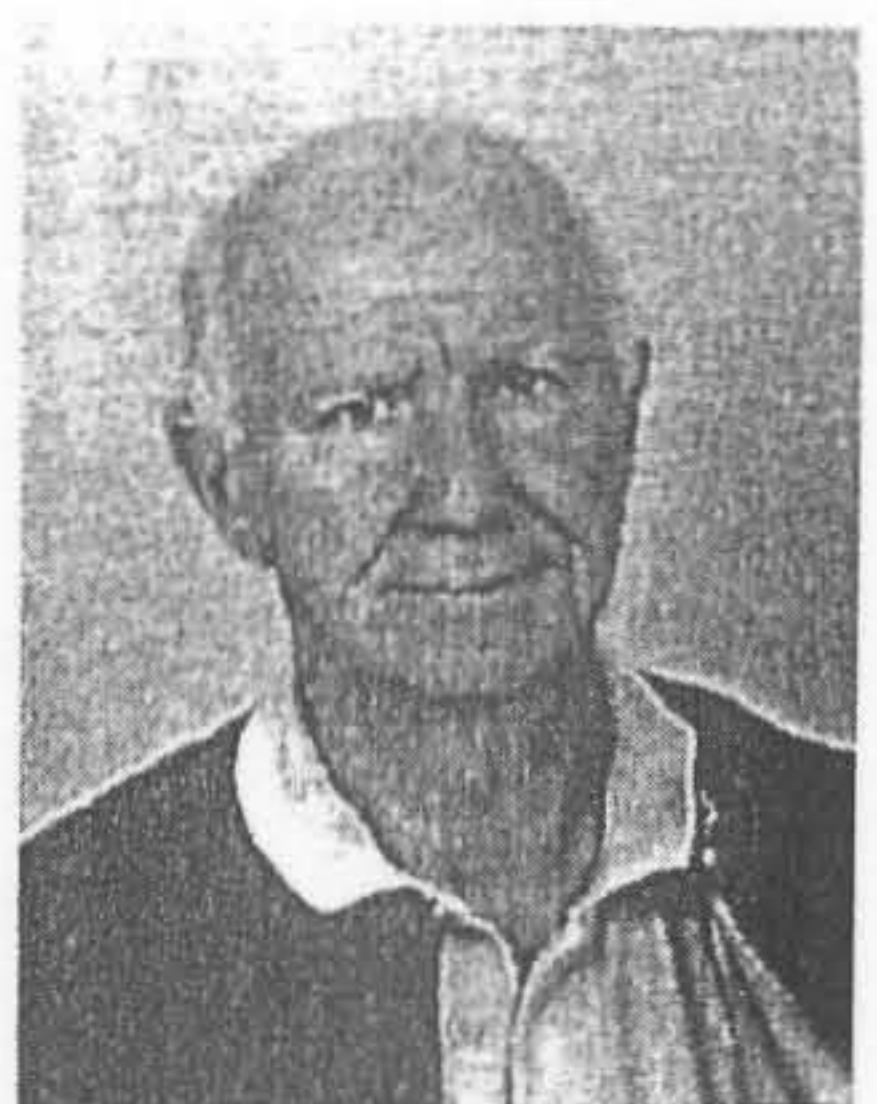
Ivan Božić

Jozo Dugandžić

Matko Grgurević

Boris Ivanišević

Ivan Kustić

fra Umberto Lončar

fra Ljudevit Rupčić

Vinko Jurčić

Frane Jelavić

Svevlad Slamnig

Jerko Artuković

Ante Damić

Mile Boras

Grgo Kolobarić

Stanko Leko

Franjo Boras

fra Marko
Dragičević

David Mandić

Jozo Šaravanja

Jozo Tomašević

Slavko Tomić

Franjo Vukšić

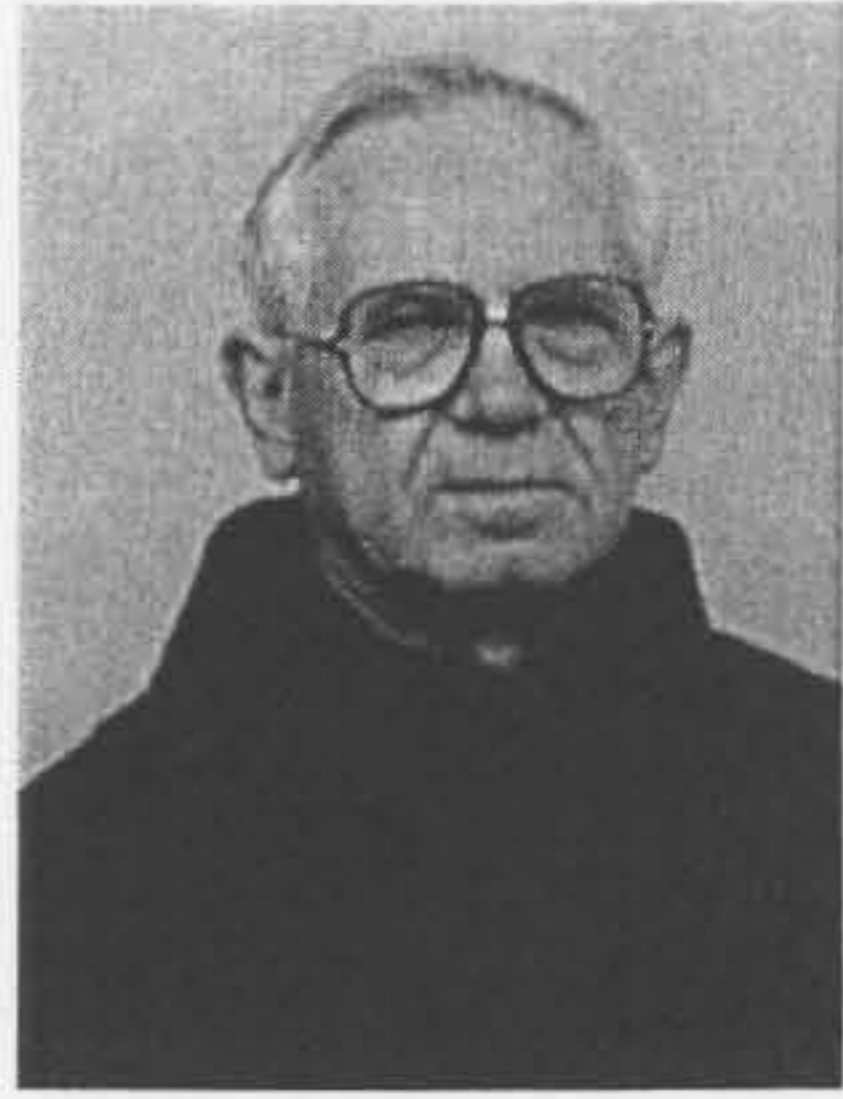
Karlo Kutle

fra Dobroslav Begić

Franjo Zagoričnik

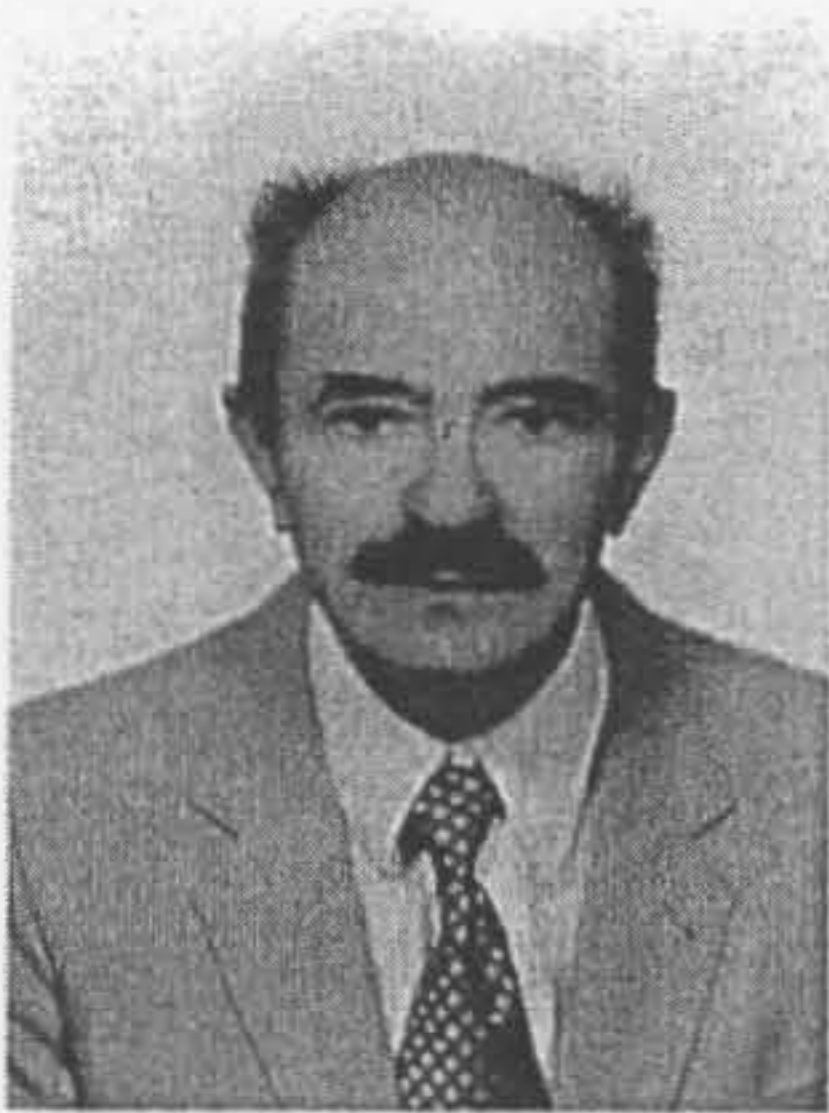
fra Leonard Oreč

Berislav Topić

Drago Šušak

Zlatan Tavzes

Tomislav Zovko

Jozo Tomašević - Koška

ISTINA O UBIJENOJ GIMNAZIJI

